

Nr.

Data:

Ex. unic

București

ARHIVELE NAȚIONALE

Bd. Regina Elisabeta nr. 49, sector 5, București, cod poștal 050013 Telefon : 021/303 70 80 int. 15769, Fax: 021/313 19 28 ,
e-mail: www.control.an@mai.gov.ro, www.arhivele nationale.ro

Ref: Raport Arhivele Naționale 2014

RAPORT
privind evaluarea îndeplinirii obiectivelor generale și specifice
ale Arhivelor Naționale în anul 2014

I. Introducere

Arhivele Naționale (ANR) sunt instituție publică, **unică autoritate de reglementare și control** în domeniul evidenței și gestionării Fondului Arhivistic Național (FAN) și au misiunea de a pregăti, selecționa și păstra mărturiile documentare relevante pentru memoria și identitatea națională, de a contribui la promovarea democrației și la buna funcționare a administrației publice, la dezvoltarea științei și culturii naționale, de a înlesni înțelegerea experiențelor trecutului, prin accesul liber al cetățenilor la informația de arhivă.

În conformitate cu legea, ANR au ca misiune de bază „administrarea, supravegherea și protecția specială a **Fondului Arhivistic Național** al României”. FAN cuprinde: „documentele create de-a lungul timpului de către organismele de stat, organizațiile publice sau private economice, sociale, culturale, militare și religioase, precum și către persoanele fizice”, mai exact: „acte oficiale și particulare, diplomatice și consulare, memorii, manuscrise, matrice sigilare, precum și înregistrări foto, video, audio și informatice, cu valoare istorică, realizate în țară sau de către creatori români în străinătate”. FAN, cu alte cuvinte, **tezaurul documentar istoric al României**, este în cantitate estimată de peste 900.000 metri liniari de documente fiind distribuit în acest moment astfel: 333.000 metri liniari, adică 36,65%, **în depozitele ANR**, iar aproximativ 580.000 metri liniari, adică 63,35 %, diseminat **la creatori și deținători publici și privați**.

Atribuțiile și activitățile ANR sunt axate pe cele trei coordonate majore, respectiv administrarea, supravegherea și protecția FAN. În acest scop, ANR exercită următoarele atribuții principale:

1. Gestionează fondurile și colecțiile din depozitele proprii, constituite din depunerile succesive de documente create de-a lungul timpului de instituții de drept public sau privat, precum și de persoane particulare. La nivelul ANR, administrarea se realizează pe o durată nedeterminată și constă în: asigurarea evidenței fiecărei unități arhivistice și a tuturor fondurilor și colecțiilor arhivistice deținute, în ansamblul lor; asigurarea păstrării și conservării; folosirea documentelor în scopuri practice, științifice, cultural-educative și de informare.

2. Îndrumă și controlează activitatea de arhivă a creatorilor și deținătorilor de documente, circa 8.500 de instituții din sistemul public și, teoretic, totalitatea agenților economici și organizațiilor private. Aceștia gestionează documentele rezultate din activitatea proprie, iar la împlinirea termenului legal depun spre păstrare permanentă la ANR documentele din FAN.

3. Stabilește apartenența/non-apartenența oricărui document la FAN.

4. Elaborează în baza legii norme și metodologii privind activitatea de arhivă.

5. Realizează copii de securitate pentru documentele cele mai valoroase din FAN, așa numitul „fond de asigurare”.

II. Obiective strategice

Obiectivele strategice ale Arhivelor Naționale în perioada de referință au fost următoarele:

- actualizarea cadrului legislativ/normativ arhivistic la schimbările socio-economice românești și armonizarea acestuia cu recomandările/reglementările internaționale în domeniul arhivistic;

- elaborarea și promovarea *Strategiei ANR pentru perioada 2014-2020*, în vederea identificării soluțiilor la problema legată de capacitatea funcțională redusă de a își îndeplini atribuțiile legale privind administrarea, supravegherea și protecția specială a FAN;

- implementarea *Sistemului Informatic Integrat pentru gestiunea serviciilor adresate clienților Arhivelor Naționale*;

- asigurarea prelucrării și evidenței fondurilor și colecțiilor arhivistice deținute;

- asigurarea accesului la informațiile din documentele deținute;

- asigurarea protecției și siguranței documentelor din cadrul FAN.

În condițiile persistenței politicii de austeritate financiară, de subfinanțare cronică și reducere a posturilor, instituția a fost constrânsă să exploateze la maximum forța de muncă existentă, să reconsidere unele priorități, să apeleze la parteneriate și sponsorizări etc. pentru a face față sarcinilor sale esențiale la nivel minimal. Totodată, a fost implementat cu succes Proiectul cu finanțare europeană „Sistemul informatic integrat pentru gestiunea serviciilor oferite clienților Arhivelor Naționale” SMIS 14180.

III. Principalele realizări în domeniul specific de activitate

Activitatea managerială

Din activitățile propuse pentru a se desfășura în cursul anului 2014 la obiectivul general **Asigurarea unei politici coerente și eficiente în domeniul arhivistic**, obiectivul specific **Actualizarea cadrului normativ arhivistic la schimbările social-economice românești și armonizarea acestuia cu recomandările/ reglementările internaționale în domeniul arhivistic**, cea mai importantă activitate a fost cea presupusă de elaborarea proiectului de *Strategie a Arhivelor Naționale pentru perioada 2014 – 2020*. Acest proiect de act normativ, care se dorește a fi asumat de către Guvernul României printr-o Hotărâre de Guvern, își propune identificarea soluțiilor la problema legată de capacitatea funcțională redusă de a își îndeplini atribuțiile legale privind administrarea, supravegherea și protecția specială a Fondului Arhivistic Național, precum și în scopul diminuării implicațiilor negative asupra gestionării informației în sectorul public și al asigurării documentelor identitare ale națiunii române în prezent și pentru viitor.

În prezent, documentul se află în procedură de aprobare în cadrul ministerului, ulterior urmând să fie prezentat în Guvern pentru adoptare.

Obiectivul general al prezentei strategii este restabilirea capacității funcționale a Arhivelor Naționale ale României de administrare, supraveghere și asigurare a protecției speciale a documentelor care fac parte din Fondul Arhivistic Național.

Altfel spus, strategia își propune să acționeze într-o manieră realistă și coerentă asupra principalelor deficiențe și greutăți care împiedică ANR să-și îndeplinească rolul la nivelul așteptărilor societății românești. Pentru o parte dintre acestea, se are în vedere reducerea semnificativă sau rezolvarea până în anul 2020, iar pentru celelalte, crearea premiselor pentru rezolvarea lor într-un viitor apropiat. Strategia își propune să pună bazele unei politici a arhivelor în concordanță cu interesele actuale și de perspectivă medie ale societății românești și ale unei instituții a ANR capabile să gestioneze problematica arhivelor în acord cu legislația în vigoare și la nivel comparativ cu practicile din Uniunea Europeană.

O altă componentă importantă la acest capitol a fost activitatea de *Armonizare, actualizare și modificare a procedurilor, metodologiilor, regulamentelor și normelor arhivistice*, precum și cea de *elaborare a procedurilor și normelor specifice activităților arhivistice adaptate la modificările cadrului legislativ*, concretizată prin finalizarea *Procedurii privind avizarea programelor de pregătire teoretică și practică ale furnizorilor de formare profesională în calificările de arhivist și arhivar*, act normativ important în relația cu furnizorii de formare și cu Autoritatea Națională pentru Calificări. De asemenea, s-a finalizat *Procedura privind avizarea personalului de arhivă de la*

creatorii și deținătorii de documente, urmând a fi aprobată și pusă în aplicare începând din primul trimestru 2015.

Din păcate, *susținerea politicii publice „Eficiență și eficacitate în administrarea și utilizarea în interes public a Patrimoniului Arhivistic Național” – promovarea noii legi a Arhivelor Naționale*, planificată a se finaliza în cursul anului 2014, nu s-a mai realizat, acesta fiind unul din pilonii principali ai Strategiei. Ori, în condițiile în care nu s-a reușit promovarea Strategiei, noua Lege a Arhivelor Naționale a rămas un deziderat.

Un rol major în activitatea normativă a conducerii Arhivelor Naționale l-au avut și circularele sau punctele de vedere transmise structurilor subordonate care au adus precizări sau completări pentru o bună desfășurare a activității legate de autorizarea operatorilor economici presatori de servicii arhivistice ori de funcționarea Sistemului informatic. În contextul prezentat se înscriu circularele privind: *Pregătirea profesională a persoanelor angajate de operatorii economici, Procedura ce trebuie urmată în situația în care lichidatorul notifică cu privire la neprelucrarea/negăsirea arhivei la debitorul aflat în procedura falimentului, Precizări cu privire la deschiderea procedurii insolvenței, Aplicarea legislației în vigoare în situația constatării faptelor de distrugere, degradare, aducerea în stare de neîntrebuințare a documentelor ori abandon de arhivă etc.*

De asemenea, circularele și precizările referitoare la Proiectul informatic și, implicit, la SIIAN au încercat să aducă lămuriri și clarificări în desfășurarea acestei activități importante (*Reguli privind completarea de date în aplicațiile Siebel CRM și SCOPEArchiv, Solicitare propuneri și completarea indicatorilor pentru Business Intelligence, Modificarea Planurilor de activitate pe 2014 pentru încărcarea datelor în SCOPE, Procesarea datelor ce vor intra prin Portalul extern, Regulile ce trebuie respectate pentru importul inventarelor în SCOPE etc*).

În relația cu Aparatul central al MAI, s-au evidențiat contribuțiile la planificările strategice, concretizate prin comunicarea modului de îndeplinire a indicatorilor de performanță specifici activității arhivistice, precum și a stadiului de îndeplinire a standardelor de control managerial intern.

Pe aceeași coordonată se înscrie aportul ANR în privința completării unor acte normative aflate în procedura de consultare publică. În acest sens, demne de menționat sunt punctele de vedere legate de Strategia Națională pentru Administrația Publică, Strategia pentru Agenda Digitală a României ori cele referitoare la programele operaționale incluse în acordul de parteneriat cu Uniunea Europeană, preluate integral în documentele de politică publică supuse consultării.

Activitatea juridică

Activitatea consilierului juridic s-a desfășurat în aceleași condiții ca și în anii precedenți, trebuind să acopere o varietate mare de activități și să asigure reprezentarea Arhivelor Naționale la toate instanțele din țară.

Întrucât la nivelul Compartimentului juridic nu a fost încadrată niciodată cea de-a doua funcție din data de 01.01.2004, iar în teritoriu nu a fost prevăzută nicio funcție de consilier juridic, activitatea consilierului juridic s-a materializat în procent de 52% în folosul Aparatului Propriu și 48% în beneficiul Serviciului Municipiului București, al serviciilor/ birourilor din cele 41 de județe.

În perioada de referință, situația proceselor se prezintă astfel:

- existente la data de 1 ianuarie 2014 = 154
- înregistrate în cursul anului 2014 = 167
- soluționate în anul 2014 = 154
- rămase la sfârșitul anului 2014 = 167

În cadrul acestor dosare au fost efectuate 32 reprezentări, s-au întocmit și depus 253 întâmpinări/note scrise/concluzii scrise, 3 recursuri, 6 apeluri, 20 de puncte de vedere/precizări/acte solicitate de către instanță, 42 înscrisuri solicitate instanțelor din dosarele aflate pe rol și studiu dosare la arhiva instanțelor.

Din totalul de 321 dosare, în anul 2014, au fost soluționate definitiv/irevocabil 154, dintre care **139 au fost câștigate de Arhivele Naționale, reprezentând 90%** și 15 au fost soluționate nefavorabil, reprezentând 10%.

În categoria proceselor pierdute de către Arhivele Naționale, se situează următoarele:

- **9 procese** din anul 2013 (1 dosar după obiect plângere contravențională - altele; 5 dosare după obiect litigii de muncă - altele; 2 dosare după obiect contencios administrativ - altele; 1 dosar după obiect civile – altele);
- **6 procese** din anul 2014 (1 dosar după obiect plângere contravențională - altele; 3 dosare după obiect litigii de muncă – altele; 2 dosare după obiect penal – altele).

În perioada de referință au fost efectuate 6 deplasări la instanțele din teritoriu, totalizând 6 zile de teren, au fost verificate și avizate pentru legalitate 71 contracte/liste cu bunuri materiale/procese verbale de inventariere/oferte comodat/acte adiționale cu diverși furnizori de servicii, a fost acordată viza de legalitate pe 240 dispoziții ale directorului Arhivelor Naționale, au fost întocmite și înaintate 24 de rapoarte conducerii AN și au fost transmise un număr de 6 rapoarte și 7 puncte de vedere la Direcția Generală Juridică.

De asemenea, au existat situații zilnice privind acordarea consultanței juridice, prin telefon, șefilor serviciilor și birourilor județene, precum și celor din Aparatul propriu.

Operațiuni arhivistice

Lipsa investițiilor în spații de depozitare face ca procentul documentelor din FAN aflate în păstrarea creatorilor și deținătorilor de arhivă inclusiv a operatorilor privați prestatori de servicii arhivistice să crească continuu. Totodată trebuie semnalată întârzierea considerabilă a preluărilor la termenul de 30 de ani a documentelor create de autoritățile publice locale și creatorii privați, cu efecte negative asupra siguranței documentelor și punerii lor la dispoziția publicului.

În anul 2014, la nivelul sistemului Arhivelor Naționale, a fost **preluată** o cantitate de 2.350,71 m.l (1596,25 m.l. planificați), față de 2.699,64 metri liniari în cursul anului 2013. Cele mai mari cantități de documente au fost preluate de SJAN Suceava (351,85 m.l.), SJAN Vâlcea (237,15 m.l.), SJAN Alba (170,8 m.l.), SJAN Ialomița (166,1 m.l.), SJAN Bistrița-Năsăud (151,7 m.l.), SJAN Brașov (145,5 m.l.), BJAN Covasna (129,97 m.l.), SJAN Arad (108,42 m.l.) și Biroul Arhive Administrative și Culturale (106 m.l.). Din cauza lipsei de spații, unele structuri teritoriale ale Arhivelor Naționale nu au efectuat preluări de documente - Buzău, Harghita, Mureș și numărul lor este în creștere.

Activitățile de **prelucrare arhivistică** s-au desfășurat asupra documentelor create în perioada medievală, modernă și contemporană. Pentru documentele din evul mediu și epoca modernă s-au efectuat transcrieri ale textelor scrise în paleografia româno-chirilică, transcrieri și traduceri ale textelor scrise în limbi și paleografii străine, precum: latină, greacă, germană, franceză, rusă, maghiară.

În perioada de referință, o cantitate de 4.525,8 (planificată 3.982) metri liniari de arhivă a fost supusă prelucrării arhivistice, față de 3.973 în anul 2013, efectuându-se operațiuni de fondare, ordonare, inventariere, selecționare și pregătire pentru microfilmare.

Referitor la operațiunea arhivistică de **ordonare**, în anul 2014 s-a prelucrat o cantitate de 2.608,15 m.l., în creștere față de anul anterior, când a fost ordonată o cantitate de 1.934,79 m.l. Structurile Arhivelor Naționale cu rezultate deosebite la acest indicator sunt: Biroul Arhive Economice (434,45 m.l.), Biroul Arhive Contemporane (319,5 m.l.), BJAN Teleorman (277,15 m.l.), SJAN Brașov (208 m.l.), SJAN Dolj (181,45 m.l.), Biroul Arhive Tehnice și de Înregistrare (165,57 m.l.). Dintre structurile care nu și-au fixat în obiectivele planificate operațiunea de ordonare arhivistică, menționăm: SJAN Argeș, SJAN Bihor, SJAN Buzău, SJAN Galați, SJAN Gorj, SJAN Mureș, SJAN Prahova, SJAN Suceava.

La capitolul **inventariere** arhivistică, s-a realizat o cantitate de 1.666,89 m.l., în scădere față de anul 2013, când a fost supusă operațiunii de inventariere o cantitate de 1.766,89 m.l.

Dintre fondurile și fragmentele de fond inventariate în anul 2014 cele mai mari cantități de documente inventariate au fost raportate la Biroul Arhive Economice (186,95 m.l.), SJAN Dolj (177,32 ml.), BJAN Teleorman (88,3 m.l.), SJAN Maramureș (83,05 m.l.). Dintre structurile care nu

și-au fixat în obiectivele planificate operațiunea de inventariere, menționăm: SJAN Argeș, SJAN Bihor, SJAN Gorj și SJAN Mureș.

Privitor la operațiunea arhivistică de **selecționare**, în cursul anului 2014, s-a eliminat o cantitate de 193,76 m.l. Selecționarea documentelor s-a realizat cu respectarea legislației arhivistice în vigoare. Dintre fondurile arhivistice vizate de această operațiune, menționăm: Primăria orașului Orăștie, Primăria orașului Hunedoara, Întreprinderea de Transporturi Speciale "Romtransport" București, Primăria orașului Arad.

Referitor la activitatea de **verificare a existentului** cu instrumentele de evidență, în anul 2014, s-a realizat o cantitate de 3.103,21 m.l, față de anul 2013 în care s-au raportat 4.752,92 m.l. Cele mai mari cantități de documente propuse operațiunii de verificare a existentului cu instrumentele de evidență au fost raportate la SJAN Cluj (291,39 m.l.), SJAN Timiș (266,58 m.l.), SJAN Dolj (239,76 m.l.), SJAN Prahova (226,75 m.l.), Biroul Arhive Economice (209 m.l.), SJAN Constanța (133,25 m.l.), Biroul Arhive Tehnice și de Înregistrare (121,65 m.l.), SJAN Suceava (117,18 m.l.) și SJAN Tulcea (110,54 m.l.). Dintre structurile care nu și-au fixat în obiectivele planificate operațiunea de verificare a existentului cu instrumentele de evidență, menționăm: SJAN Bihor, SJAN Brașov, SJAN Caraș-Severin, SJAN Harghita, BJAN Satu-Mare.

În anul 2014, o cantitate de 57 m.l. a fost pregătită pentru **microfilmarea de asigurare**.

Activitatea de microfilmare de asigurare a documentelor deținute s-a realizat, în anul 2014, numai la nivelul laboratorului central, executându-se un număr de 493.612 cadre microfilm și 53.326 cadre microfilm pentru Muzeul Holocaustului. Referitor la activitatea de microfilmare de asigurare a documentelor s-a constatat o creștere cantitativă a cadrelor de microfilm, comparativ cu numărul raportat în Planul Unic cu principalele activități ale Arhivelor Naționale pe anul 2014 (300.000 cadre microfilmare de asigurare și 50.000 cadre pentru Muzeul Holocaustului) și cu numărul de cadre microfilmate în anul 2013 (200.000 cadre microfilm și 100.000 cadre pentru Muzeul Holocaustului). Lipsa unei cantități suficiente de film și consumabile specifice activității a îngreunat procesul de microfilmare de asigurare, în condițiile în care, la nivelul sistemului Arhivelor Naționale, există o mare cantitate de arhivă pregătită pentru microfilmare. Dincolo de greutățile întâmpinate, trebuie precizat faptul că solicitările de microfilmare din partea Muzeului Memorial al Holocaustului din S.U.A. au fost onorate în ritmul planificat.

Controlul aplicării legislației arhivistice

Controlul respectării legislației arhivistice și acordarea asistenței de specialitate au rămas în continuare priorități ale Arhivelor Naționale. Venind în sprijinul organizațiilor creatoare și deținătoare de documente, au fost verificate **1.885 nomenclatoare arhivistice**, față de 1.869 în anul anterior și **3.860 lucrări de selecționare** înaintate spre rezolvare de către persoanele juridice față de

3.769 în anul anterior. În perioada de referință, au fost organizate **2.406 de controale** din 2.167 planificate, la instituțiile creatoare de arhivă fiind verificate condițiile de păstrare și conservare a arhivei create/deținute, stadiul prelucrării acesteia, precum și modul de întocmire a evidențelor documentelor create/deținute, în scădere față de anul 2013 când a fost efectuat un număr de 2.462 acțiuni.

În perioada vizată au fost aplicate **8 amenzi** contravenționale, în scădere față de anul anterior când au fost aplicate un număr de 14 amenzi contravenționale și **48 avertismente**, în creștere față de anul anterior (20 de avertismente).

Cele mai multe acțiuni de control (de fond, de revenire și tematice) la creatorii și deținătorii de documente au fost efectuate de: SJAN Cluj (132), BJAN Teleorman (117), SJAN Iași (102), SJAN Hunedoara (101), SJAN Sălaj (97), iar cele mai puține au fost efectuate la: SJAN Mureș (12), BJAN Ilfov (14), SMBAN (18), SJAN Timiș (25), BJAN Giurgiu (26), SJAN Ialomița (30), BJAN Satu Mare (30).

În perioada de referință, au fost acordate un număr de **92 avize și confirmări pentru spațiile destinate păstrării și depozitării arhivei**, inclusiv avize pentru personalul de arhivă al instituțiilor creatoare și deținătoare de documente.

Având în vedere numărul de creatori și deținători de arhivă aflat în aria de competență a unei structuri a Arhivelor Naționale, incluzând și operatorii economici autorizați în prestarea de servicii arhivistice, raportat la arhiviștii desemnați să efectueze activități de control, precum și mijloacele auto aflate în condiții precare cu o grad de uzură ridicat, rezultă că un creator de documente ar fi verificat, în medie, o dată la cinci ani, fapt ce duce de cele mai multe ori la imposibilitatea urmării eficiente a modului de îndeplinire a măsurilor stabilite prin actele de control. Astfel, se creează premisele pentru distrugeri neautorizate de documente, ilegalități în activitățile de prelucrare și folosire a documentelor, lipsa unor evidențe actualizate a deținătorilor de arhivă cu consecințe negative pentru cetățeni. În ultimii doi ani, o mare atenție a fost acordată instituțiilor din cadrul administrației publice centrale și locale, în scopul protejării și administrării FAN.

În anul 2014, în conformitate cu modificările aduse *Legii Arhivelor Naționale nr. 16/1996, republicată* și cu prevederile *Ordinului ministrului Afacerilor Interne nr. 137/2013 pentru aprobarea Normelor metodologice privind aplicarea unor dispoziții ale Legii Arhivelor Naționale nr. 16/1996* au fost supuse analizării și verificării un număr de **345 dosare** în vederea eliberării autorizațiilor de funcționare. În perioada de referință, au fost eliberate **304 autorizații de funcționare**, pentru **148 operatori economici**, dintre care: 60 autorizații de funcționare pentru serviciul arhivistic de păstrare și conservare, 3 autorizații de funcționare pentru serviciul arhivistic de restaurare, 96 autorizații de funcționare pentru serviciul arhivistic de legătorie, 92 autorizații de funcționare pentru serviciul arhivistic de prelucrare arhivistică și 53 autorizații de funcționare

pentru serviciul arhivistic de utilizare a documentelor deținute. De asemenea, urmare analizei și verificării documentațiilor de autorizare, a fost **respinse 4 autorizații de funcționare** pentru serviciile arhivistice de păstrare și conservare și legatorie. A fost dispusă **o suspendare** pentru o perioadă de 3 luni pentru operatorul economic S.C. ARHISERV S.R.L. Brăila, autorizat în prestarea serviciului de prelucrare arhivistică a documentelor.

În anul 2014, la nivelul Aparatului Propriu al Arhivelor Naționale au existat peste 80 de solicitări scrise sau telefonice din partea unor reprezentanți ai operatorilor economici cu privire la detalierea unor aspecte cu privire la componența dosarului de autorizare și aplicarea prevederilor legislative în vigoare. Începând cu semestrul II al anului 2014, a fost înregistrat un număr de aproximativ 2.500 de notificări privind deschiderea procedurii insolvenței, declararea falimentului unui creator și/sau deținător de documente transmise de lichidatori judiciari, operatori economici autorizați, casele de pensii, persoane fizice sau persoane juridice.

A fost creat un sistem electronic de evidență în care au fost **consemnate** informațiile privind fondurile arhivistice preluate de către operatorii economici autorizați în prestarea de servicii arhivistice de la lichidatori, casele de pensii, persoane fizice sau juridice care și-au încetat activitatea. În urma acestei acțiuni **au fost luate în evidență 1.396 de fonduri arhivistice** deținute de operatorii economici autorizați în prestarea de servicii arhivistice, vizând numai creatorii de documente pentru care a fost dispus falimentul judiciar.

Asigurarea accesului public la documentele deținute

În ceea ce privește activitatea de **rezolvare a cererilor** adresate de persoane fizice și juridice din țară și străinătate, în vederea eliberării de copii, certificate și extrase, în 2014 s-a înregistrat un număr de 47.714 de solicitări, față de 54.063 înregistrate în 2013.

Cele mai multe cereri (6.984) au fost adresate Biroului de Relații cu Publicul din cadrul Aparatului Propriu al Arhivelor Naționale. În același timp, la nivelul structurilor teritoriale, s-a înregistrat un număr mare de cereri la SMBAN (3.274), SJAN Iași (2.653), SJAN Cluj (2.135), SJAN Gorj (2.249), SJAN Neamț (1.724), la polul opus situându-se BJAN Covasna (221), SJAN Harghita (225), SJAN Bistrița (256), SJAN Sălaj (302), SJAN Hunedoara (332) BJAN Satu Mare (346) și SJAN Bihor (391).

În condițiile legate de complexitatea conținutului și a lipsei de personal, s-au făcut eforturi considerabile în vederea respectării termenului prevăzut de lege, concomitent cu recuperarea restanțelor existente în anii anteriori.

Solicitățile au vizat, în general, următoarele genuri de acte:

- certificate de vechime în muncă, folosite în vederea calculării și/sau recalculării pensiilor;

- acte de vânzare-cumpărare, donații, testamente, contracte, succesiuni, hotărâri judecătorești;

- extrase din borderourile întocmite cu ocazia recensămintelor din anii 1930, 1941, 1948;

- extrase din tabele cu persoane împrăștiate sau expropriate în baza unor reforme agrare din anii 1864, 1921, 1945;

- copii de pe Decretele Consiliului de Stat și Decretele Prezidențiale;

- declarații și situații de avere, dosare de colonizare pentru persoane refugiate din Cadrilater;

- situații privind refugiații din Transilvania de nord, deportări în Transnistria, populația germană trimisă la muncă în URSS.

Activitatea de soluționare a cererilor persoanelor fizice și juridice întâmpină, în continuare, o serie de probleme legate de întâzieri în comunicarea răspunsurilor, precum și de lipsa unei evidențe complete și actualizate a principalilor creatori și deținători de arhivă la nivel național și local. Întârzierile au fost cauzate de volumul mare de cereri, gradul ridicat de dificultate al acestora, lipsa unei dotări logistice corespunzătoare și personalul insuficient. Dincolo de greutățile întâmpinate, rezolvarea cererilor adresate instituției noastre s-a realizat printr-un uriaș efort uman, în condițiile implicării în această activitate a mai mult de 50% din personalul Arhivelor Naționale, uneori în detrimentul altor activități arhivistice.

Activitatea desfășurată la **sălile de studiu** din sistemul Arhivelor Naționale s-a menținut, ca și în anii anteriori, la parametri ridicați, fiind înregistrați în anul 2014, un număr 9.885 cercetători, în scădere față de anul 2013, când au fost prezenți la sala de studiu un număr de 13.292 cercetători. Frecvența cercetătorilor la sălile de studiu a fost de 30.724 față de 34.173 în anul anterior, fiind cercetate 144.562 u.a., 985 role microfilm și 3.682 unități de bibliotecă.

Cel mai mare număr de cercetători a fost înregistrat la Sala de studiu a Aparatului central al Arhivelor Naționale (3567), la SJAN, Iași (852), SJAN Cluj (449), SJAN Brașov (395), SJAN Timiș (279), SJAN Vâlcea (264). Valorile cele mai scăzute s-au înregistrat la BJAN Călărași (18), BJAN Tulcea (18), BJAN Giurgiu (28), BJAN Teleorman (29), BJAN Ilfov (35), SJAN Ialomița (45).

Există o explicație pentru scăderea importantă a prezenței cercetătorilor la sălile de studiu, efect al măsurilor luate de instituția noastră pentru facilitarea accesului la documente. Accesul la documente prin intermediul sălilor de studiu a continuat să fie unul facil, mai ales din punct de vedere al efortului financiar presupus de către cercetătorii interesați de fotocopiere, fotografiere dar și de posibilitatea consultării informațiilor publicate pe site-ul Arhivelor Naționale. În anul 2014 au fost postate pe site 600 de inventare ale fondurilor și colecțiilor din depozitele structurilor Arhivelor Naționale. De asemenea, prin implementarea *Sistemului Informatic Integrat al Arhivelor Naționale*

au fost create premisele ca petenții și cercetătorii să depună solicitările de acces la documente prin intermediul Portalului Extern al ANR.

În contextul prezentat, accesul la documentele deținute de ANR continuă să fie unul dintre facile din întregul sistem instituțional din țara noastră, atât sub aspectul costurilor financiare legate de obținerea de copii sau extrase certificate și a copiilor simple, cât și în privința numărului de unități arhivistice care pot fi cercetate, comparativ cu alte instituții deținătoare de documente cu valoare istorică sau practică. (Academia Română, Arhivele Militare, Oficiul pentru Cadastru și Publicitate Imobiliare, Arhivele Diplomatice, Arhivele Cultelor Religioase).

Activitatea de cercetare și folosirea științifică a documentelor

Lipsa finanțării a avut un efect negativ asupra folosirii științifice a informațiilor din documente, mai ales în componenta editorială. În aceste condiții, ca și în anii anteriori, s-a recurs în mai multe rânduri la identificarea sprijinului financiar extern. Dacă în anul 2013, această opțiune s-a concretizat în editarea nr. 1 și 2/2010 din "Revista Arhivelor", iar în anul 2012 conferința internațională *Archive, Istorie și Politică în România secolelor XX-XXI* s-a bucurat de identificarea unui număr ridicat de sponsorizări, în perioada de referință nu s-au mai înregistrat succese similare.

Principala consecință negativă a lipsei acute de finanțare a constituit-o, ca și în anii anteriori, întârzierea publicării "Revistei Arhivelor", periodic cu o vechime de 85 de ani, într-un moment în care publicația începea să devină vizibilă atât în țară, cât și în străinătate. Dacă spre sfârșitul anului 2013, s-a reușit totuși apariția a două numere restante, în anul 2014 nu s-a repetat această tendință de recuperare a întârzierii. Ceea ce s-a reușit a fost finalizarea și publicarea online a numărului 1/2011 și, cât se poate de curând, același deznodământ îl va avea nr. 2/2011. În condițiile în care acest periodic este prognozat să publice două numere anual, se ajunge la situația amânării *sine die* a înscrierii sale în CNCSIS. Lipsa finanțării atrage după sine amânarea apariției cu ritmicitate a periodicului, ajungându-se la tot mai redusă atractivitate a sa și, implicit, la renunțarea unei bune părți dintre prezumtivii autori de la a mai publica, fapt care se poate răsfrânge asupra calității științifice a revistei și, la fel de grav, a neîntrunirii unui număr de articole și studii necesar pentru apariție.

În schimb, revistele editate de diferite structuri teritoriale își continuă publicarea în ritm normal, fiind practic la zi cu apariția. Notăm în acest sens inițiativele SJAN Maramureș („Revista Arhivei Maramureșene”, nr. 6 (2013)), Mureș („Anuarul Arhivelor Mureșene”, ajuns la nr. 3 (2014)), Bacău („Acta Bacoviensia”, nr. 9 (2014)) și Dolj („Oltenia. Studii, documente, cercetări”, nr. 2 (2014) din seria a IV-a).

În anul 2014 relansarea cercurilor profesionale a venit cumva să infirme această tendință. S-au evidențiat astfel nu puține lucrări care merită să fie găzduite în paginile revistelor de

specialitate, comisiile din cadrul cercurilor profesionale studiind toate referatele, iar în urma analizei acestora, au fost selectate 38 care sunt publicabile.

Pe de altă parte, se resimte lipsa de specialiști în limbi străine de circulație la nivelul ANR, dat fiind că existența unui grup de traducători ar fi putut suplini procentul extrem de redus de material în limbi de circulație.

Și în 2014 a continuat activitatea de publicistică a colegilor noștri, ca editori, autori, coautori sau coordonatori de volume, semnalându-se 43 de apariții. Pe lângă revistele amintite mai sus notăm și următoarele: *Documente ale municipalității severinene*. (1928), vol. VIII, Craiova, Ed. ALMA, lucrare alcătuită de Tudor Rățoi, cu prilejul *Zilelor Severinului* - ediția 2014; Ioan Popovici, Bujor Dulgău, Ioan Mircea Ghitea, *Din durerile Bihorului. Documente 1910*, vol VII, Editura România în lume, Onești, 2014; 7. *Istorie, cultură și civilizație în zona Calafatului (vadul Diiului)*, Serviciul Județean Dolj al Arhivelor Naționale și Asociația Generală a Arhiviștilor din Craiova – Filiala Dolj, coordonatori: Mihaela Dudu și Dinică Ciobotea, Craiova, Editura MJM, 2014; Gh. Șovar, *Filantropi argeșeni și musceleni*, Ed. Paralela 45; Alexandru Gaiță (coautor), *Călătorii ale românilor în centrul și vestul Europei (1800-1850)*, Ed. Editgraph, 2013; Bodale Arcadie M., Ciubotaru Mircea (editori), *Catagrafiile Visteriei Moldovei (1820-1845). VI. Ținutul Herții, Partea I (1820)*, Introducere de Mircea Ciubotaru, Iași, Casa Editorială *Demiurg Plus*, 2013 - volum de documente; Bogdan Bădițoiu (coordonator), Chițu Dana, Corman Cristina, Vîrtejaru Irina, Muzeul Județean Olt, Instituția Prefectului județean Olt, *Prefecții județelor Olt și Romanați. Album documentar*, Ed. Alutus Slatina, 24.01.2014; Dogaru Bogdan Constantin, *Focșanii și mișcarea de renaștere națională în context european*, tipografia Atec, Focșani, 2014; Cerean Angela, *Culegere de colinde și obiceiuri de crăciun din Fintoag: Albumul comemorativ al eroilor și veteranilor de război din satul Fintoag*; Onofreiu Adrian, Prahase Mircea, Pepteanu Claudia Septimia, *Schițe monografice ale localităților din fostul Regiment II român de graniță de la Năsăud*, Ed. Eikon, Cluj-Napoca, 2014; *Dobrogea în Arhivele românești 1597-1989. Profesorului Stoica Lascu la 60 de ani* (coord. Virgil Coman), Ed. Etnologică, București, 2013; Dascăl Loredana, *Din arhiva Companiei Negustorilor Greci din Sibiu (1453-1895). Texte epistolare grecești*, Ed. Universității Al. I. Cuza, Iași; Stănescu Mircea, *Documentele reeducării*, vol I, Ed. Vicovia, Bacău, 06-07.03.2014; Nenițoiu Ana Maria, *Și ei sunt ai noștri*, Ed. Argonaut, Cluj, 2014, lansată în data de 30.10.2014 la Cercul militar Bistrița; Liviu Boar, Dr. Milandolina-Beatrice Dobozi, *Despărțământul Reghin al Astei 1874-1940, Documente*, ediția a II-a revizuită, Ed. Asociațiunii Astra, Reghin, 2014, cu ocazia celei de a 105 Adunare Generală a ASTREI ținută la Reghin în zilele de 18-19.10.2014; Valentin-Ioan Fușcan, *Albionul în căutare de aliați, 1914-1916*, Ed. Militară, 2014 - lansare de carte la sediul ANR în data de 11.12. 2014.

Activitatea de difuzare a publicațiilor ANR a continuat însă, deși la parametri ceva mai reduși decât în ultimii ani. Ca rezultat al acestei acțiuni, publicații ale ANR se află deja înregistrate și catalogate în principalele biblioteci de profil, arhive și universități din peste hotare. În ansamblul anului 2014, a fost difuzat un total de 685 exemplare de publicații ale ANR.

Presupunând cheltuieli financiare ceva mai reduse decât editarea de publicații (în cazul în care nu se pune la socoteală realizarea unui catalog și a DVD-ului), activitatea expozițională a continuat în perioada de referință, în cadrul aceluiași indicatori stabiliți în anii precedenți, fiind organizate 106 de expoziții foto-documentare. Dintre acestea, două expoziții au fost realizate, la sediul central al ANR, în paralel de către ANR și Institutul Francez: cea intitulată *România 1914-1916* și cea având numele de *Hommage au Capitaine Conan*, succesul fiind probat cu ocazia „Noptii Muzeelor”, când expoziția a fost inclusă în calendarul acestei manifestări. Dintre manifestările care au primit aprecieri din partea publicului vizitator dar și a presei, remarcăm și expoziția itinerantă *Români și francezi în Primul Război Mondial* (organizată de *L'Établissement de communication et de production audiovisuelle de la Défense* și Ambasada Franței la București), precum și *Unirea Alba Iulia 90 de ani: 1924-2014*, *Familia regală în presa austro-ungară* și expoziția de caricaturi *Memoria zâmbetului* (organizate la SJAN Alba), *Privilegiile orașului Cluj* (SJAN Cluj), *Cultură și societate în orașul Râmnic* (SJAN Vâlcea), *Bucovina istorică* (reflectată și într-un catalog multimedia) și ... *când bunicii și părinții noștri erau școlari...* (SJAN Suceava), precum și cea intitulată *Regele Carol I și Dobrogea* (SJAN Constanța).

În cadrul manifestărilor științifice, notăm organizarea sesiunilor de comunicări devenite deja tradiționale la SJAN Bacău („Arhivele și Istoria”, a XX-a ediție) sau SJAN Mureș, precum și cea referitoare la *Informatizarea – o nouă „provocare”* (SJAN Constanța).

În cursul anului 2014 salariații Arhivelor Naționale au publicat 346 de articole și au participat la 32 de sesiuni științifice și simpozioane, organizate de instituția noastră sau de alte instituții, inclusiv la sesiuni internaționale, unde au prezentat 237 de comunicări.

Relații publice – promovarea instituției

Activitatea de comunicare și relații publice s-a desfășurat pe mai multe coordonate după cum urmează: monitorizarea imaginii Arhivelor Naționale ale României, realizarea și difuzarea către presă a comunicatelor, declarațiilor, drepturilor la replică și punctelor de vedere legate de atribuțiile instituției și tematica expozițiilor organizate (9 comunicate de presă și 3 drepturi la replică), organizarea filmărilor (în depozite de arhivă, în laboratorul de restaurare și Sala de studiu) și a interviurilor având ca subiect atribuțiile Arhivelor Naționale, participări la emisiuni radio – tv precum și sprijinirea/realizarea documentării pentru materiale de presă la solicitarea instituțiilor media, organizarea de vizite documentare/didactice pentru grupuri de elevi/studenti, asigurarea

accesului cetățenilor la informațiile de interes public, colaborarea cu Ministerul Afacerilor Interne (DIRP, Centrul Cultural etc.), postarea pe site-ul instituției a anunțurilor privind activitățile derulate de AN, a campaniilor media derulate de M.A.I.

În perioada 19-23 noiembrie 2014, ANR au participat cu stand propriu la ediția a XXI-a a Târgului internațional „Gaudeamus-carte de învățătură”. Alături de prezentarea de publicații, au fost propuse spre vizionare expoziții virtuale și filme documentare, precum și documente aflate în administrarea instituției, în cadrul unei expoziții multimedia. Se adaugă participarea la alte două târguri locale, rod al cooperării cu structurile teritoriale ale ANR: târgul de carte, arte, muzică Librex (editia a XXII-a, Iași,) și târgul de carte Alba Transilvana (Alba Iulia). Impactul de imagine legat de participarea ANR a fost evident, acest gen de evenimente cerându-se a fi continuate în anii următori.

Demn de menționat este și faptul că Ciclurile de conferințe: *Interferențe* organizate de BDPAS și *Povești din București* organizate de SMBAN au continuat să se organizeze cu un aflux de public (specialist și nespecialist) care nu s-a diminuat față de edițiile inaugurale.

Activitatea Arhivelor Naționale a fost prezentată la nivel local în anul 2014 într-un număr de 113 emisiuni TV și 29 Radio. De asemenea, s-au publicat 433 de articole semnate de angajații Arhivelor Naționale sau cu referire la activitatea instituției noastre.

Pagina de internet a Arhivelor Naționale s-a clasat pe locul 13 în topul accesării instituțiilor publice cu 169.049 de vizitatori, în creștere față de anul 2013, când s-au înregistrat 121.127.

Un evenimentul major în domeniul promovării instituției l-a constituit organizarea, în cadrul *Zilei Arhivelor*, a prezentării portalului extern al ANR (*Acces online la documentele AN. Demonstratii practice pentru public*), componentă a Sistemului Informatic Integrat al Arhivelor Naționale, prin intermediul căruia persoanele fizice și juridice pot depune cereri pentru copii, certificate și extrase, pot încărca proiecte de Nomenclatoare arhivistice sau inventare pentru Lucrări de selecționare. Din momentul lansării, Portalul Arhivelor Naționale a fost accesat de 58.304 de ori de utilizatori interesați de serviciile oferite de instituția noastră.

Conservarea și restaurarea documentelor

În anul 2014, au fost **recondiționate și legate** 26.639 u.a. și au fost **restaurate** 78.349 de file de document. Comparativ cu anul 2013 s-a constatat o scădere a u.a. legate/recondiționate (33.536) și o creștere a numărului de file restaurate (71.576 file document).

Degradarea unităților arhivistice a fost cauzată, printre altele, de manipularea excesivă în procesul de rezolvare a cererilor și de condițiile improprie de păstrare a arhivelor. În lipsa oricăror alocări bugetare pentru reparații și dotări la depozitele de arhivă și a personalului de întreținere și curățenie la majoritatea structurilor teritoriale, nu putem să constatăm decât continuarea degradării

condițiilor de păstrare a documentelor din depozitele noastre. Sunt cazuri în care este preferabil să se prelungescă păstrarea arhivei la creatorii publici care dispun de condiții mai bune de păstrare.

În atelierul de facsimilare al Arhivelor Naționale au fost tipărite 21.400 bucăți buletine de comandă, 42.000 bucăți foi de folosire, 38.200 bucăți fișe de control, 4.000 bucăți permise de acces, 400 coli forzat legătorie format 50x70. Au fost tipărite 100.000 pagini, tipărite 1.150 bucăți (4 culori) copertă, montate 44 bucăți plăci, copiate 44 bucăți plăci pentru Revista Arhivelor. Au fost fotografiate un număr de 2900 cadre pentru S.J.A.N. Mureș.

Activități IT

Dacă în perioada imediat următoare finalizării implementării proiectului *Sistem informatic integrat pentru gestiunea serviciilor adresate clienților Arhivelor Naționale* încercările de utilizare a aplicațiilor informatice au fost timide, deja în anul 2014 acestea au fost folosite la capacitate maximă, potrivit instrucțiunilor transmise de la nivel central.

Prin urmare, dacă ultimul trimestru al anului 2013 a fost considerat ca perioadă de acomodare cu aplicațiile, în 2014 acestea au fost folosite ca sistem de bază pentru derularea activităților la care acestea au produs schimbări. Cu alte cuvinte, activitatea arhivistică din Arhivele Naționale a intrat cu adevărat în era informaticii.

În perioada de referință au fost utilizate cele două aplicații care gestionează în mod unitar evidența serviciilor oferite clienților instituției, astfel:

I. Siebel CRM - aplicația care a substituit registrele de intrare-ieșire corespondență și petiții, evidențele specifice comisiei de selecționare, opisul alfabetic al petenților etc.

La nivelul ANR, în anul 2014 au fost făcute următoarele înregistrări:

- Actualizări și completări ale bazei de date de persoane fizice/juridice: 21570 PF/7618 PJ
- Cereri înregistrate: 34246;
- Lucrări ale comisiei de selecționare: 3849
- Solicitări Secretariat: 46794;
- Petiții: 128;
- Cereri cont portal: 185.

II. ScopeArchiv – la nivelul acestei aplicații s-a monitorizat evidența pe sala de studiu, au fost elaborate descrieri la nivel de fond/subfond, au fost introduși parteneri etc. potrivit recomandărilor din circularele transmise. Astfel, în cursul anului 2014 au fost operate următoarele:

- Completări în modulul UD: 92618
- Comenzi la sala de studiu (modulul Împrumuturi): 92983;
- Efectuarea de copii (modulul Copiere): 3471 înregistrări.

Aplicația Business Intelligence nu a fost încă utilizată, întrucât fiind un sistem de planificare – raportare nu a fost încărcată cu informațiile necesare pentru generarea de rapoarte (este o aplicație pentru uzul intern al instituției).

Trebuie precizat însă, că au fost întâmpinate și dificultăți în folosirea cu succes a aplicațiilor din SIIAN, printre care menționăm:

- funcționarea greoaie a aplicațiilor sau chiar blocarea stațiilor de lucru, ceea ce implică neutilizarea soluțiilor informatice la capacitate maximă și întâzieri în desfășurarea procesului de lucru. Acest fapt este cauzat de instalarea aplicațiilor pe echipamente neperformante din cauza lipsei dotării cu echipamente IT;

- fiind vorba de un sistem informatic, au fost unele cazuri în care ne-am confruntat cu situații de nefuncționare a aplicațiilor din cauza unor defecțiuni de ordin tehnic (setări pentru funcționalitatea sistemului, update-uri, probleme de rețea etc.) însă acestea nu au afectat pe termen lung derularea activității în condiții normale;

- nu în ultimul rând, greșeli de operare, de completare a bazelor de date, cauzate de necunoașterea aplicației de către utilizatori, greșeli care, o dată cu trecerea timpului, au scăzut ca număr.

Secretariat. Documente clasificate

În anul 2014, un număr de 24 structuri ale Arhivelor Naționale, incluse în proiectul SIIAN, au început să folosească pentru activitatea de secretariat aplicația ORACLE Siebel CRM, prin intermediul căreia se ține evidența intrărilor, ieșirilor, modului de rezolvare a lucrărilor de secretariat, a cererilor persoanelor fizice și juridice.

În privința documentelor clasificate, principalele activități desfășurate în anul 2014 au fost: elaborarea proiectului *Programului de prevenire a scurgerii de informații clasificate deținute de Arhivele Naționale*, efectuarea a patru controale (unul de fond, trei tematice) în scopul evaluării modului în care se respectă prevederile legislației în vigoare, acordarea asistenței de specialitate în domeniul INFOSEC la structurile teritoriale, reactualizarea *Listelor cu funcții și persoane care au/necesită acces la informații clasificate în cadrul AN – Aparat Propriu*, asigurarea păstrării, conservării, evidenței, integrității și securității documentelor clasificate din depozitul de arhivă al instituției.

Controlul și îndrumarea la nivel intern

În conformitate cu Planul unic de control al Arhivelor Naționale și cu prevederile *OMAI nr.118/2011 privind organizarea și executarea controalelor în Ministerul Afacerilor Interne*, pentru anul 2014 au fost planificate 7 controale din care: 4 controale de fond în cadrul inspecțiilor ce

urmas să se desfășoare la Instituțiile Prefectului de către Corpul de Control al MAI (în județele Vrancea, Bihor, Vaslui și Olt), 2 controale tematice (la SJAN Mehedinți și SJAN Sălaj) și 1 control de revenire la SJAN Brașov.

Având în vedere faptul că inspecțiile la Instituția Prefectului din județele menționate mai sus nu au fost efectuate în perioadele planificate, mai mult, la Instituția Prefectului Bihor și la Instituția Prefectului Olt acestea nu au mai avut loc, au fost necesare modificări ale planului de activitate al SCASPP. Acestea au fost efectuate în martie, respectiv septembrie 2014.

În condițiile date, SCASPP a efectuat în anul 2014 un număr de 8 controale după cum urmează: 1 control de fond la SJAN Olt, 1 control de revenire la SJAN Brașov, 6 controale tematice: la SJAN Prahova, BJAN Tulcea, BJAN Teleorman, SJAN Neamț, SJAN Galați și SJAN Vaslui (acesta din urmă în cadrul inspecției desfășurate de Corpul de Control MAI la Instituția Prefectului Vaslui).

În cadrul controlului de fond desfășurat la SJAN Olt s-au efectuat verificări asupra tuturor activităților desfășurate în perioada ianuarie 2013-august 2014. Concluziile au fost pozitive, activitatea desfășurându-se în conformitate cu prevederile normative în vigoare. În urma controlului efectuat au fost constatate aspecte pozitive referitoare la îmbunătățirea actului managerial, precum și pe linia folosirii documentelor în scopuri științifice și practice. Au fost stabilite 10 măsuri profesionale al căror termen este în curs de derulare.

La controlul de revenire desfășurat la SJAN Brașov am constatat că din cele 37 de măsuri stabilite cu ocazia controlului de fond efectuat în anul 2013, 30 erau îndeplinite, 4 erau parțial îndeplinite iar 4 nu erau îndeplinite. În acest moment mai sunt de îndeplinit 2 măsuri, ambele depind de îndrumarea acordată SJAN Brașov de către alte structuri, respectiv ISU Brașov și Compartimentul Planificare Situații de Urgență din cadrul Arhivelor Naționale. Menționăm că au fost efectuate demersuri de către conducerea SJAN Brașov în vederea obținerii sprijinului necesar.

Controalele tematice efectuate în anul 2014 au avut drept scop verificarea activității pe linia întocmirii și actualizării evidenței fondurilor arhivistice (SJAN Prahova), respectarea normelor referitoare la primirea, înregistrarea și rezolvarea cererilor persoanelor fizice și juridice (BJAN Tulcea), folosirea documentelor în scopuri științifice și practice (BJAN Teleorman), actul managerial, starea și practica disciplinară (SJAN Neamț), controlul și asistența de specialitate la creatorii și deținătorii de documente din raza de competență a structurii (SJAN Galați). În conformitate cu informările transmise Serviciului Control, Analiză, Sinteză și Politici Publice, măsurile profesionale dispuse în urma controalelor tematice efectuate au fost îndeplinite.

La controlul tematic desfășurat la SJAN Vaslui în cadrul inspecției desfășurate de Corpul de Control MAI la Instituția Prefectului a fost verificată activitatea pe linia asistenței de specialitate și controlului la creatorii și deținătorii de documente din sfera de competență a SJAN Vaslui. S-a

constatat că activitatea desfășurată de către angajații SJAN Vaslui pe această linie de muncă se face cu respectarea cadrului normativ în vigoare.

În același timp, în cadrul controalelor efectuate au fost semnalate o serie de neregularități și disfuncționalități în activitatea structurilor controlate, după cum urmează:

- neconsemnarea informațiilor referitoare la stadiul de prelucrare și starea de conservare în procesele-verbale întocmite în urma verificării existentului cu instrumentele de evidență (SJAN Olt);

- absența menționării responsabililor pentru îndeplinirea măsurilor trasate în cuprinsul actelor de control (SJAN Olt);

- neconcordanțe între datele înscrise în principalele instrumente de evidență – fișa „Situația fondului”, Registrul General de Arhivă și Registrul Inventarelor (SJAN Prahova);

- completarea cu omisiuni a Registrului de intrare-ieșire a cererilor, sau folosirea unor termeni generici, fără a se specifica concret actul eliberat sau persoana căreia i s-a transmis răspunsul (SJAN Olt, BJAN Tulcea, BJAN Teleorman);

- probleme de comunicare interpersonală (SJAN Neamț);

- circuit defectuos al cererilor primite prin Biroul de Relații cu Publicul (SJAN Neamț);

- monitorizarea insuficientă a modului de realizare a măsurilor stabilite la structurile controlate (SJAN Galați).

Pe parcursul executării acțiunilor de control și cu ocazia îndrumării acordate au fost identificate greutăți care împiedică îndeplinirea cu operativitate și în cele mai bune condiții a sarcinilor de plan și asupra capacității Arhivelor Naționale de îndeplinire a misiunii sale în societatea românească. Principalele cauze au fost reprezentate de numărul redus de personal, precum și de dotarea logistică extrem de precară a structurilor teritoriale ale Arhivelor Naționale, atât în ceea ce privește mijloacele de transport, echipamentele de birou, materialele consumabile specifice activităților curente, dar și în cazul spațiilor de depozitare și conservare pentru documente, insuficiente și cu dotări parțial corespunzătoare.

Pe lângă acțiunile de îndrumare metodologică cu caracter permanent, pe care atât șeful structurii cât și fiecare dintre inspectorii le efectuează la fiecare dintre județele pe care le coordonează, în anul 2014 a fost acordată o atenție deosebită activităților premergătoare și cele care au urmat activităților de predare-primire a funcției la următoarele structuri teritoriale ale Arhivelor Naționale: SJAN Dâmbovița, SJAN Arad, SJAN Gorj și BJAN Giurgiu. Apreciem că în acest moment toate persoanele împuternicite să exercite cu caracter temporar funcția de șef la aceste structuri își desfășoară activitatea în parametri corespunzători.

Rezolvarea petițiilor

În anul 2014 la nivelul Arhivelor Naționale s-au înregistrat 133 de petiții. Numărul lor este sensibil mai mare față de anul trecut când s-au înregistrat doar 89 de petiții. Trebuie însă să remarcăm că o parte dintre ele au reprezentat cereri de vechime în muncă sau reclamații cu privire la faptul că diverși creatori sau deținători de documente au refuzat eliberarea înscrisurilor solicitate, deci nu reclamă disfuncții ale instituției noastre.

De asemenea, ca un element de noutate au fost înregistrate o serie de petiții prin care autorii lor reclamau faptul că unii operatori economici prestatori de servicii arhivistice nu respectă prevederile Legii nr.138/2013, respectiv ale Legii nr. 16/1996 republicată.

Toate petițiile au fost rezolvate în termenul legal de 30 de zile, cu înștiințarea, după caz, a instituției care a redirecționat petiția către Arhivele Naționale.

Un aspect îmbucurător este acela că din totalul celor 133 de petiții doar în 34 dintre cazuri s-au confirmat cele reclamate de petenți, iar din acestea 10 sunt cazuri de întârzieri în rezolvarea cererilor din cauze obiective. În 41 dintre cazuri au fost făcute precizări cu privire la cadrul legal de rezolvare a cererilor sau la deținătorii documentelor.

De asemenea, în privința îndrumării cetățenilor, conform legislației în vigoare, în cursul anului 2014 au fost acordate 1200 audiențe, în creștere față de 2013, când au fost acordate 1042 audiențe.

IV. Cooperarea intra- și inter-instituțională, relații internaționale

În planul **cooperării interinstituționale** semnalăm faptul că s-a încercat ca, prin încheierea a diverse acorduri și parteneriate, să se acopere gravul deficit financiar din domeniul folosirii științifice, care riscă să paralizeze materializarea numeroaselor proiecte editoriale și expoziționale. Rezultatul acestui gen de colaborare a avut însă alte efecte, în sensul publicării de volume sub egida altor persoane juridice, poziția Arhivelor Naționale fiind cumva trecută către un plan secundar. Semnalăm câteva exemple de instituții cu care intențiile unor asemenea acorduri au fost materializate: Editura Humanitas, pentru publicarea jurnalelor reginei Maria; Muzeul Municipiului București, Primăria Potlogi, DAR Development, pentru Anul Brâncoveanu; Ambasada Belgiei pentru publicarea unui volum privind relațiile româno-belgiene în perioada interbelică; Editura Corint pentru editarea volumului *Copilărie regală*; Editura Humanitas pentru editarea volumului *Podul Mogoșoaiei*; Institutul Francez, în vederea concursului „Vânătoarea de comori francofone”; Editura Vremea pentru apariția lucrării *Ion D. Berindey*, în cadrul temei *Mari arhitecți bucureșteni* etc.

Activitatea de **relații internaționale** a Arhivelor Naționale a fost desfășurată în anul 2014 în cadrul aceluiași coordonate ca în anii precedenți, respectiv, participarea la reuniunile organismelor internaționale la care instituția noastră este afiliată, implementarea prevederilor acordurilor de cooperare încheiate, efectuarea de stagii de pregătire profesională organizate de arhive europene.

În data de 24 ianuarie, în Sala Dublei Alegeri din cadrul Muzeului Unirii din Iași a fost semnat de către directorii celor două administrații naționale de arhivă *Acordul de cooperare în domeniul arhivistic între Ministerul Afacerilor Interne din România, prin Arhivele Naționale, și Serviciul de Stat de Arhivă al Republicii Moldova*. Acest acord stabilește un cadru legal în care vor evolua relațiile dintre Arhivele Naționale ale României și instituția similară din Republica Moldova, oferind posibilitatea organizării de evenimente comune, schimbului de publicații și, în special, de copii de pe documentele deținute de cele două Arhive, facilitând cunoașterea reciprocă a muncii de specialitate și accesul cercetătorilor la întregul patrimoniu arhivistic al națiunii noastre de pe ambele maluri ale Prutului.

România a fost reprezentată de către directorul ANR la cele două reuniuni ordinare, de la Atena și Torino, ale directorilor administrațiilor naționale de arhive din UE: EBNA, la care s-au discutat probleme de actualitate ale arhivisticii europene, ale colaborării bi- și multilaterale și s-a decis poziția Arhivelor Naționale privind actele normative de pe agenda Comisiei și a Parlamentului European.

Directorul adjunct al ANR, dr. Alina Pavelescu, a participat la Girona (Spania), la Conferinței anuale a Consiliului Internațional al Arhivelor, cea mai importantă manifestare arhivistică anuală la nivel mondial, continuator al CITRA și, cu acest prilej, la Reuniunea Asociației Internaționale a Arhivelor Francofone și la Forumul Arhivelor Naționale, organism nou creat.

În perioada 5-7 mai ANR a găzduit reuniunea Centrului Internațional pentru Cercetări Arhivistice - International Center Of Archival Research (ICARUS), organizație profesională internațională al cărei scop este de a reuni într-un cadru comun, în vederea schimburilor de experiență profesionale, arhive, biblioteci și muzee din Europa Centrală și de Sud-Est. În cadrul organizației suntem reprezentați de dna Mihailovici Codruța-Elena, inspector principal în cadrul Biroului Arhive Medievale și participăm la proiectul Monasterium cu documente din SANIC. Se bucură de interes deosebit în cadrul ICARUS proiectul informatic SIIAN și cel de digitizare a documentelor medievale.

Directorul Arhivelor Naționale, dr. Ioan Drăgan, a participat la a 14-a Conferință Internațională „Colocviile Jerzy Skowronek” (Colloquia Jerzy Skowronek Dedicata), organizată anual de către Arhivele Statului și Institutul Memoriei Naționale din Polonia. Cu acest prilej, au fost discutate aspecte ale dezvoltării colaborării cu cele două instituții poloneze.

Proiectul româno-ungar, de publicare a *Ghidului bilingv al fondurilor și colecțiilor referitoare la Transilvania până la 1918/1919* aflate în păstrarea Arhivelor Naționale ale României și a celor din Ungaria a dat primele roade. La 21 octombrie 2014, a avut loc lansarea volumelor Mureș și Harghita, în cadrul Universității Babeș-Bolyai, cu participarea colegilor maghiari, a unor oficialități locale, istorici și cercetători.

Un aspect important al activității de relații internaționale îl reprezintă implementarea prevederilor acordului încheiat cu Muzeul Memorial al Holocaustului din Statele Unite ale Americii. În baza acestui acord, în cursul acestui an, au fost microfilmate de către tehnicienii Arhivelor Naționale și expediate Muzeului în jur de 60 000 cadre microfilm.

Remarcăm, în acest context, activitatea dlui dr. Bogdan Florin Popovici, șeful Serviciului Județean Brașov al Arhivelor Naționale ale României, membru al Grupului de experți în domeniul descrierii arhivistice al Consiliului Internațional al Arhivelor, al Forumului DLM, participant activ la mai multe reuniuni internaționale, care contribuie exemplar la afirmarea bunului nume al Arhivelor românești pe plan internațional.

V. Managementul resurselor instituționale

1. Gestionarea resurselor umane

În cadrul activității de resurse umane obiectivele au fost stabilite ținând cont de factorii externi care au influențat performanța în activitatea de resurse umane, și anume:

- aplicarea prevederilor *Hotărârii Guvernului nr. 934 din 27.11.2013 pentru modificarea alin. (4) din Hotărârea Guvernului nr. 1376 privind înființarea, organizarea și funcționarea Arhivelor Naționale* (act normativ care a produs deja efecte);

- executarea dispozițiilor normative potrivit cărora a fost retrasă finanțarea posturilor vacante în cursul anului 2014, în vederea constituirii rezervei indicatorilor disponibili, destinați încadrării promoțiilor de absolvenți ai instituțiilor de formare, pregătiți pentru nevoile MAI;

- pierderile necompensate de personal din sistemul instituțional.

- modificări survenite în structura elementelor de salarizare.

În ceea ce privește numărul de posturi prevăzute și încadrate la 31.12.2014, situația se prezintă în felul următor:

Totalul posturilor din structura organizatorică a Arhivelor Naționale este de 714 (558 funcții publice și 156 funcții contractuale). Dintre acestea, la finalul intervalului de referință erau încadrate 634 (494 funcții publice și 140 funcții contractuale), fiind atins numărul de angajați din 1990.

Pentru Aparatul propriu sunt prevăzute 204 posturi (152 funcții publice și 52 funcții contractuale), dintre care 180 încadrate (133 funcții publice și 47 funcții contractuale), iar pentru

structurile subordonate sunt prevăzute 510 posturi (406 funcții publice și 104 funcții contractuale), dintre care 454 încadrate (361 funcții publice și 93 funcții contractuale).

Comparativ cu anul 2013, numărul total de personal angajat s-a diminuat cu 3,8% (de la 659 la 31.12.2013 la 634 la 31.12.2014).

La sfârșitul anului 2014 erau 80 de posturi vacante (64 de funcții publice și 16 funcții contractuale), dintre care 18 sunt posturi de conducere (17 funcții publice și o funcție contractuală), iar 62 sunt posturi de execuție.

În intervalul supus analizei, s-au înregistrat 25 pierderi de personal (20 funcționari publici și 5 personal contractual), ca urmare a încetării raporturilor de serviciu/contractelor individuale prin îndeplinirea cumulativă a condițiilor de vârstă standard și a stagiului minim de cotizare pentru pensionare, demisie, deces, acordul părților. Comparativ cu întreg anul 2013, când s-au înregistrat 17 de ieșiri din sistem, numărul de personal pentru care a încetat raportul de serviciu/contractul individual de muncă s-a majorat cu 40%, fapt care afectează semnificativ performanța instituțională.

Pe cale de consecință, situația numerică a resursei umane, corelată cu diversificarea continuă a cerințelor și atribuțiilor instituționale specifice, odată cu implementarea programului de informatizare a Arhivelor Naționale și cu intrarea în vigoare a *Legii nr. 138/2013*, a determinat majorarea exponențială a volumului de sarcini și de responsabilități individuale, atât pentru funcțiile de conducere, cât și pentru cele de execuție. Drept urmare, principala problemă la nivel organizațional o reprezintă gestionarea eficientă a resursei umane, în scopul menținerii funcționalității organizaționale în parametri normali.

În ceea ce privește ocuparea posturilor vacante, în perioada de referință au fost organizate două concursuri de recrutare pentru ocuparea unui număr de 3 funcții publice de execuție vacante, care au fost încadrate, în condițiile legii. De asemenea, în cursul lunii decembrie a fost întocmită documentația și a fost demarată procedura de concurs pentru ocuparea a alte 14 posturi de execuție vacante (7 funcții publice și 7 funcții contractuale).

În anul 2014 au fost promovați 21 de angajați, după cum urmează:

- 10 funcționari publici au fost promovați în grad profesional;
- 9 funcționari publici au fost promovați în clasa corespunzătoare studiilor absolvite;
- 2 angajați personal contractual au fost promovați în treptă, respectiv în funcție.

Modificarea raportului de serviciu/contractului individual de muncă a intervenit în cazul a 8 angajați (7 funcționari publici și un salariat personal contractual), dintre care 6 au fost mutați pentru eficientizarea activității instituționale, unul a fost detașat la Secretariatul General al Guvernului – Corpul de Control al Primului Ministru, iar în alt caz a fost modificat contractul individual de muncă prin schimbarea locului de desfășurare a activității, cu acordul părților.

În cursul anului 2014, un număr de 22 de angajați (19 funcționari publici și 3 funcționari contractuali) au avut raporturile de serviciu/contractele individuale de muncă suspendate, marea majoritate pentru incapacitate temporară de muncă, respectiv pentru creșterea și îngrijirea copilului.

În perioada ianuarie - februarie 2014 a fost realizată evaluarea performanțelor profesionale individuale ale personalului Arhivelor Naționale pentru anul 2013. Din punct de vedere al rezultatelor concrete obținute, 631 de angajați au fost evaluați cu calificativul „foarte bine” (98%) și 13 (2%) cu calificativul „bine”. 15 angajați nu au fost evaluați, având raportul de serviciu/contractul individual de muncă suspendat.

Ca urmare a analizei efectuate în activitatea de evaluare a angajaților Arhivelor Naționale pentru anul 2013, precum și a fișelor de post, au fost identificate nevoile de pregătire continuă a personalului care au stat la baza elaborării Planului de măsuri privind pregătirea profesională a Angajaților Arhivelor Naționale pe anul 2014, precum și a Planului de Perfecționare Profesională a Angajaților Arhivelor Naționale pe anul 2014.

Totodată, la nivelul fiecărei structuri au fost elaborate Planurile de pregătire continuă proprii, ale căror obiective au fost realizate.

Ca *furnizori de formare profesională*, Arhivele Naționale au colaborat cu: Institutul de Studii pentru Ordine Publică; Centrul Multifuncțional de Pregătire Schengen Ploiești; Direcția pentru Comunicații și Tehnologia Informației; Oficiul Responsabilului cu Protecția Datelor cu Caracter Personal; Centrul de Formare Inițială și Continuă al MAI Orăștie; S C. Smart Expert Edu Solutions S.R.L.; S C. OK Service National S.R.L.

De asemenea, Arhivele Naționale au organizat instruirii în următoarele domenii:

- acordarea asistenței de specialitate și efectuarea controalelor la creatorii și deținătorii de documente (51 participanți-funcționari publici și personal contractual);
- restaurarea documentelor (3 participanți-personal contractual);
- legătorie manuală (3 participanți-personal contractual).

În cursul anului 2014, a fost reluată organizarea **cercurilor profesionale**, fiind dezbătute numeroase aspecte reieșite din activitatea structurilor Arhivelor Naționale, atât privind participarea la implementarea SIIAN, cât și privind aplicarea Legii nr. 138/2013, dar și alte probleme întâmpinate în desfășurarea activității.

Discuțiile din cadrul cercurilor profesionale au reflectat preocupările arhiviștilor cu privire la noile provocări din domeniul de activitate:

- Relația cu operatorii economici prestatori de servicii arhivistice, care presupune asimilarea unor noi reglementări și activități care nu au mai fost desfășurate, într-un mediu uneori ostil și cu probleme conexe care nu țin de specificul meseriei de arhivist, cerând competențe care merg de la

aprecierea capacității de depozitare a unor spații și până la probleme care țin de relații juridice între diverse entități. Dezbaterile au dus la concluzia că reglementările trebuie modificate în parte, pornind de la procedură și, ideal, până la o nouă lege care să includă prevederi clare privind relația cu operatorii economici și delimitări între creatorii de documente care au arhivă aparținând FAN și alte persoane juridice care au doar documente care nu intră sub incidența prevederilor Legii Arhivelor, fiind aplicabile prevederile altor acte normative

- Implementarea proiectului informatic care a condus la solicitarea legată de armonizarea Normelor Tehnice și procedurilor interne de lucru cu sistemul informatic. Dezbaterile au ridicat o serie de probleme legate de lipsa informațiilor despre SIIAN în județele ce nu au fost cuprinse în Proiectul informatic și modul de implicare a acestora, lipsa de autoritate a manualelor de folosire a aplicațiilor informatice (acestea nefiind asumate de conducerea ANR), insuficienta dotare a structurilor ANR cu echipamente IT.

Ca urmare a analizei modului de desfășurare a cercurilor profesionale, realizate în baza chestionarelor completate de participanți, a rezultat că organizarea acestora a fost evaluată în mod pozitiv de 94,19% din participanți. Temele supuse dezbaterilor au fost considerate interesante și de actualitate de către 92,12% din participanți. În același timp, utilitatea organizării cercurilor profesionale, privită din perspectiva activității curente, a fost evaluată în mod pozitiv de 80,91% din respondenți. Timpul alocat dezbaterilor referitoare la SIIAN, modului de aplicare a Legii nr. 138/2013, precum și referatelor profesionale a fost considerat suficient de către 87% dintre participanți.

Cea mai mare parte a participanților au considerat că așteptările legate de desfășurarea cercurilor profesionale au fost satisfăcute, iar obiectivele cercurilor profesionale au fost atinse. Nivelul interactivității, în dezbaterile temelor și a referatelor profesionale a fost apreciat în mod pozitiv de către 80,08 % dintre participanți.

Din analiza informațiilor consemnate în chestionarele completate de participanți a rezultat ca dezbaterile problematice specifice Legii nr. 138/2013 a constituit cea mai importantă temă a cercurilor profesionale și a răspuns nevoilor de cunoaștere ale participanților. Persoana responsabilă cu modalitățile de autorizare a operatorilor privați de servicii arhivistice a oferit informații importante participanților, a dovedit cunoașterea prevederilor actelor normative ce reglementează activitatea specifică, iar atitudinea față de participanți a creat premisele unor dezbateri ce a oferit soluții la problemele ridicate de arhiviști. Informațiile oferite cu ocazia prezentării și a dezbaterilor au fost clare și concise, cu un grad de accesibilitate ridicat.

Ca urmare a analizelor realizate, a rezultat că organizarea și desfășurarea cercurilor profesionale a fost percepută de către participanți ca o modalitate de soluționare a unor probleme din activitatea profesională curentă, de realizare a schimbului de experiență și de îmbunătățire a cunoștințelor în domeniul arhivistic. În contextul prezentat, participanții la cercurile profesionale au susținut necesitatea organizării periodice a acestor reuniuni profesionale.

Totodată, a fost întocmită o listă a principalelor probleme și solicitări ale participanților (cuprinzând structurile responsabile pentru soluționare și termenele preconizate pentru ducerea la îndeplinire), aceasta fiind transmisă tuturor structurilor ANR spre informare.

2. Utilizarea resurselor financiare

În anul 2014, Arhivele Naționale - la nivelul Aparatului propriu - a beneficiat de un buget general de 10.335 mii lei.

La capitolul *61.01.50.00 Alte cheltuieli în domeniul ordinii publice și siguranței naționale*, resursele bugetare alocate au fost de 10.308 mii lei, înregistrând o scădere comparativ cu anul 2013 când acesta a fost în cuantum de 20.236 mii lei. Aceasta diferență a fost datorată pe o parte finalizării proiectului „Sistem informatic integrat pentru gestiunea serviciilor oferite clienților Arhivelor Naționale” pentru care în anul 2013 Arhivele Naționale au avut un buget la *Titlul VIII Proiecte cu finanțare din fonduri externe nerambursabile* în sumă de 9.309 mii lei și pe de altă parte scăderii creditelor bugetare la *Titlul I Cheltuieli de personal*, cu 703 mii lei – diminuare datorată scăderii cotei de CAS cu cinci procente în trimestrul IV și a numărului de posturi ocupate.

Deschiderile de credite au fost la capitolul *61.01.50.00 Alte cheltuieli în domeniul ordinii publice și siguranței naționale* în sumă de **10.307.065 lei**, iar plățile au fost în cuantum de 10.306.160,56 lei, acest capitol fiind realizat în proporție de aproape 100%.

La capitolul *68.01.06 – Asigurări și asistență socială* deschiderile de credite au fost în sumă de **25.584 lei** iar plățile de 25.577 lei și aici proporția de realizare fiind aproape 100%.

În funcție de limitele lunare aprobate de ordonatorul principal de credite, din creditele deschise s-au asigurat cheltuielile de personal, plata utilităților (energie electrică, energie termică, gaze, apă și canal, poștă, telefoane), s-au asigurat creditele pentru deplasările în țară și străinătate, plățile către organisme internaționale.

Pe principalele tipuri de cheltuieli, execuția bugetară pe anul 2014, comparativ cu anul 2013, se prezintă astfel:

Sursa de finanțare	Execuție 2013	Buget 2014	Credite deschise 2014	Plăți
Capitol 61.01.50.00				
Total cheltuieli	22.210	10.308	10.307	10.306
Titlul I	9.840	9.137	9.137	9.136

Cheltuieli de personal				
Titlul II Bunuri și servicii	1.068	1.144	1.144	1.144
Titlul VI Alte transferuri	11	12	11	11
Titlul VIII Proiecte cu finanțare externă nerambursabilă (FEN) postaderare	9.284	-	-	-
Titlul X Alte cheltuieli	7	15	15	15

Bugetele structurilor județene pe anul 2014 sunt imposibil de stabilit, întrucât ordonatorul de credite IGPR, respectiv Inspectoratele Județene de Poliție, au renunțat unilateral la stabilirea unei file bugetare pentru serviciile județene ale Arhivelor Naționale.

În condițiile în care fondurile alocate Arhivelor Naționale sunt insuficiente an de an, la multe capitole chiar inexistente, îndeplinirea obiectivelor instituției devine din ce în ce mai dificilă.

3. Asigurarea resurselor logistice

La Titlul II – Bunuri și servicii – execuția bugetară a fost de 1144 mii lei, reprezentând 36,38% din bugetul solicitat, procent aproximativ egal cu cel din anul precedent.

În cursul anului 2014, situația referitoare la **investițiile începute dar sistate din lipsa fondurilor** a rămas neschimbată:

- „Extindere imobil Calea Văcărești nr.470, București”
- Extindere spații la sediul SJAN IAȘI - B-dul Carol nr. 26
- Modernizare pavilioane la sediul S.J.A.N. Caraș Severin

Pentru perioada de referință **problemele de spațiu** ale ANR ale nu au fost soluționate. Din totalul celor 86 de clădiri unde sunt depozitate documente aparținând Fondului Arhivistic Național, 75 se află în administrarea Ministerului Afacerilor Interne prin Inspectoratele Județene de Poliție, Inspectoratul Județean de Jandarmi sau Arhivele Naționale și dintre acestea numai 28 au fost construite de la bun început ca depozite pentru documentele de arhivă, celelalte au fost adaptate sau nu la nevoile instituției. La celelalte clădiri nu se pot face intervenții de reparații sau investiții deoarece sunt fie în folosință (3 clădiri), fie cu chirie (7 clădiri) sau cu contracte de comodat (1 clădire).

Dintre clădirile aflate în administrarea MAI – Arhivele Naționale sau MAI – IPJ pentru structurile teritoriale ale Arhivelor Naționale numai 37 sunt intabulate. Mai mult de jumătate dintre acestea sunt construite înainte de 1960, condiții în care 80% din totalul clădirilor necesită fie reparații capitale (41%) fie reparații curente (39%).

La 50 dintre clădiri acoperișul necesită reparații, cele mai multe probleme înregistrându-se la clădirile cu terasă. Mai mult de jumătate dintre locații au infiltrații și igrasie cauzate fie de acoperișul degradat fie de degradarea tubulaturii de scurgere a apelor pluviale.

Problemele logistice majore ale sediilor ANR, au rămas aceleași în sensul că:

- la Sibiu în continuare funcționăm într-un spațiu pentru care se plătește chirie;
- cu toate eforturile comune ale SJAN Buzău, IPJ Buzău și IJJ Buzău nu s-a putut

identifica un spațiu în care să se poată muta măcar parțial arhiva pentru a realiza descărcarea de sarcină solicitată prin expertiza tehnică;

- SJAN Hunedoara are în continuare probleme grave cauzate de degradarea acoperișului, infiltrații ale pânzei de apă freatică și lipsa încălzirii depozitelor;

- la Cluj cele trei clădiri monument istoric nu au fost reabilitate;

- începând cu iarna anului 2013 sediul SJAN Brăila nu mai beneficiază de încălzire.

Încălzirea se realiza de la sistemul de încălzire centrală a orașului Brăila care a încetat să mai funcționeze din toamna anului 2013. În cursul anului 2014 s-a demarat acțiunea de întocmire a documentației tehnice necesare pentru solicitarea finanțării în vederea montării unei centrale termice și branșarea la instalația de alimentare cu gaze naturale.

- nu s-a reușit repararea acoperișului la SJAN Neamț;
- sediul aparatului central al Arhivelor Naționale are nevoie de reparații capitale.

Singura realizare în acest domeniu poate fi considerată cea de la SJAN Suceava unde s-a reușit preluarea în luna septembrie 2014 a unei aripi cu patru nivele dintr-un imobil din str. Alexandru cel Bun, nr. 45D, Suceava, dat în folosința IPJ Suceava de către Consiliul Județean Suceava, cu posibilitatea cedării definitive - trecere în administrare - prin inițierea unei Hotărâri de Guvern. Imobilul obținut are o suprafață utilă de circa 3 ori mai mare decât cel precedent, însă necesită alocarea unor fonduri pentru amenajarea întregului spațiu.

Problema rafturilor de arhivă a fost rezolvată parțial în perioada de referință prin achiziționarea a 2100 ml poliță raft în valoare de 100.204,28 lei (80 bucăți raft), dintr-un necesar de 45.000 ml pentru spațiile deja construite.

Echipamentele și utilajele din dotarea depozitelor sunt insuficiente, uzate, supraexploatare și cu perioada de folosire expirată.

În continuare structurile Arhivelor Naționale sunt deservite de un nr. de **48 autoturisme** dintre care 28 Dacia Logan cu anul de fabricație 2006 - 2008, 17 Dacia Break, Solenza sau Berlină cu anul de fabricație 2000 - 2004 și 2 Dacii cu anul de fabricație 1994 și 1996.

Toate clădirile în care funcționează structurile Arhivelor Naționale necesită **instalații de detecție, alarmare și stingere automată a incendiilor, instalații de alarmare antiefracție, sisteme de supraveghere video**. De asemenea, sunt necesare fonduri pentru dezafectarea

instalațiilor existente care au în componență senzori care funcționează pe bază de pastile radioactive.

4. Prevenirea și combaterea corupției

În ceea ce privește prevenirea faptelor de corupție, în anul 2014 au fost organizate și desfășurate următoarele activități:

- Au fost difuzate structurilor Arhivelor Naționale următoarele documente elaborate de către Direcția Generală Anticorupție (DGA): informările privind principalele activități desfășurate de către Direcția Generală Anticorupție în domeniul prevenirii și combaterii corupției personalului MAI, în trimestrele IV din 2013, I, II și III din 2014 și Buletinul Documentar și de Informare privind Activitatea de Prevenire și Combatere a Corupției nr. 1(14)/2014.

- S-au implementat dispozițiile *O.m.a.i. nr. 86/2013 privind organizarea și desfășurarea activităților de prevenire a corupției în cadrul Ministerului Afacerilor Interne* prin elaborarea Fișelor de identificare, descriere și evaluare a riscurilor de corupție și a Raportului de evaluare a cadrului normativ. Pe baza acestora s-a întocmit Registrul Riscurilor de Corupție al Arhivelor Naționale nr. ANB-1718-R din 07.02.2014, transmis DGA alături de documentația amintită. Registrul Riscurilor de Corupție al Arhivelor Naționale s-a transmis către toate structurile pentru a fi aplicat.

Grupul de lucru pentru prevenirea faptelor de corupție a monitorizat riscurile de corupție, iar secretarul grupului a acordat consiliere și a facilitat solicitarea raportărilor semestriale a măsurilor implementate de responsabilii de riscuri și întocmirea Raportului anual de evaluare cantitativă și calitativă privind implementarea măsurilor de prevenire/control al riscurilor de corupție la nivelul structurilor Arhivelor Naționale.

Un număr de 52 de angajați din Aparatul propriu al Arhivelor Naționale au participat la instruirile pentru personalul angajat din sursă externă după anul 2005 și pentru personalul care nu a participat la asemenea activități efectuate la sediul DGA.

De asemenea, s-au înaintat DGA, spre a fi transmise Secretariatului Tehnic al Strategiei Naționale Anticorupție din cadrul Ministerului Justiției, *rapoartele* semestriale de progres privind utilizarea măsurilor de prevenire a corupției în conformitate cu prevederile O.m.a.i. nr. 174/2012.

În cursul anului 2014 personalul Biroului Resurse Umane a asigurat și desfășurarea următoarelor activități: întocmirea documentației specifice în cadrul Comisiei de analiză a posturilor din Arhivele Naționale; secretariatul Comisiei de analiză și stabilire a funcțiilor sensibile din Arhivele Naționale; participarea la lucrările Comisiei paritare. Totodată, responsabilul desemnat a procedat la colectarea și transmiterea către Agenția Națională de Integritate a declarațiilor de avere și de interese ale funcționarilor publici din Aparatul propriu și din structurile subordonate.

Cât privește activitatea de consiliere etică la nivelul Arhivelor Naționale, consilierul desemnat a întocmit trimestrial *Raportul privind respectarea normelor de conduită de către funcționarii publici*, în formatul standard de raportare, pe care l-a transmis Agenției Naționale a Funcționarilor Publici, conform cadrului normativ în vigoare și a acordat consultanță personalului care a formulat solicitări în domeniu.

Conduita angajaților ANR s-a situat pe linia exemplară a ultimilor ani, cu excepția unui singur caz, șefa SJAN Suceava, cercetată penal de parchetul județean al DNA.

VI. Obiective și priorități 2015

- Îmbunătățirea cadrului normativ al activității arhivistice prin:
  1. Promovarea Strategiei Arhivelor Naționale pentru perioada 2015-2021;
  2. Promovarea proiectului Legii Arhivelor;
  3. Perfecționarea procedurilor și normelor privind activitatea arhivistică și implementarea lor.
- Modernizarea și eficientizarea activității arhivistice prin utilizarea tehnologiei informației:
  - Folosirea Sistemului Informatic Integrat la capacitate maximă
  - Promovarea proiectului „Dezvoltarea SIIAN”
  - Implementarea proiectului „Digitizarea documentelor medievale din Arhivele Naționale ale României”
- Controlul eficient al aplicării legislației arhivistice; creșterea contribuției la optimizarea administrării informației publice. Implementarea Legii 138/2013 pentru modificarea și completarea Legii Arhivelor Naționale nr. 16/1996
- Perfecționarea evidenței fondurilor și colecțiilor cu ajutorul noilor achiziții IT
- Îmbunătățirea prestațiilor specifice pentru public
- Consolidarea rolului ANR ca instituție națională de cercetare științifică și de educație
- Dezvoltarea relațiilor de colaborare și parteneriat cu instituții din țară și de peste hotare
- Consolidarea raporturilor de colaborare cu structurile MAI și ale administrației publice

VII. Concluzii

În condițiile în care dificultățile cronice cunoscute, în primul rând criza materială și financiară gravă, care au persistat și în 2014, Arhivele Naționale au făcut eforturi apreciabile pentru îndeplinirea misiunii și obiectivelor sale specifice și au depus o activitate care poate fi apreciată ca bună.

Instituția a făcut față unor provocări dificile, cu totul noi, precum implementarea aplicațiilor informatice nou instalate și autorizarea prestatorilor privați de servicii arhivistice. Prima presupune o transformare radicală a practicii arhivistice, cea de a doua crearea unui sistem complementar guvernat strict de legile economiei de piață, dificil de controlat.

ANR a făcut față solicitării publicului de diferite categorii și s-a străduit să dezvolte interesul cetățenilor pentru documentul de arhivă. Numărul solicitărilor la adresa instituției s-a ridicat la 307.761, în creștere considerabilă față de anul precedent.

În lipsă de bani și de personal specializat am fost nevoiți să apelăm la colaborări și parteneriate cu instituții de învățământ și cercetare, de cultură, edituri, ONG-uri pentru a realiza proiecte cu finanțare externă, publicații, expoziții și alte lucrări specifice.

Dacă lăsăm la o parte bugetul minuscul alocat și personalul în scădere constantă, care a atins numărul angajaților din 1990, putem spune că relațiile cu structurile MAI și ale IGPR s-au desfășurat la un nivel corespunzător, pe baza actelor normative în vigoare, cu înțelegere și sollicitudine față de nevoile ANR.

Nu putem să nu constatăm, și în anul 2014, discrepanța tot mai îngrijorătoare dintre sarcinile instituției – în mod obiectiv în creștere constantă - și resursele umane și materiale existente, în regres. Soluția crizei cronice în care se află instituția de trei decenii a fost creionată în proiectul de Strategie supus aprobării conducerii ministerului.

Obiectivul nostru strategic, de a construi **o instituție nouă și corespunzătoare pentru România**, depinde de trei factori fundamentali: statutul Arhivelor Naționale, legislația privitoare la arhive și resursele materiale pe care societatea - Guvernul României, prin MAI, și administrația locală - va fi dispusă să le aloce acestui sector, vital pentru memoria națională și pentru calitatea democrației în țara noastră.

DIRECTOR,

Dr. Ioan DRĂGAN